

مقارنة بين النظام الإسلامي والأنظمة المعاصرة

Al Khutbah 45

So Bandingan ko Ndayagaan o Okitokit a Islam ago so Mamomondas a Okitokit sa Masa Imanto

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعْيِنُهُ وَنَسْتَعْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّمَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِ اللهُ وَحَدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ اللهُ فَلاَ مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ، وَأَشْهَدُ أَن لاَّ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدً صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمُ وَبَارِكُ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبَارِكُ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنِ اهْتَدَى بِهَدْيِهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ... وَبَعْدُ:

فَيَاعِبَادَ الله يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَريم:

الَّذِينَ إِنْ مَكَنَّاهُمْ فِي الأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلاَةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُور (الديم ١٠)

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastaīnuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahbihi wa manihtadā bihad'yihi ilā yawmidd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāh, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Alladīna in makannāhum fil ardhi aqānus salāta wa atawuz zakāta wa amarū bil ma'rūfi wa nahawū anil munkari wa lillāhi āqibatul umūr. (Al Hajj 41)

Manga oripn o Allāh, Bantogn tano so Allāh [s.w.t] ago phodipodin tano skaniyan ka skaniyan bo i patot a phmaslaan ka rk iyan so kabnar ko kiyapangadn ago so kasisiyapawon sa miyakhabnar iyan so kasimbaawon ka skaniyan niyan i miyangadn na patot ko inadn a masimba niyan so miadn on. Ipangni tano sa kapipiya ginawa ago kapakaslang so Nabi tano a Mohammad [s.a.w] ago so manga tonganay niyan ago so manga Shahabah niyan na romabray ko langowan a Muslim.

Manga oripn o Allāh, Giyankai a bandingan na giyai so giikapakandayagaa ko okitokit a Islam ko kapphagintaw ago so okitokit a kalalayaman a mamomondas sankai a masa imanto a kapapantagan. O ilaya tano so manga Muslim ko kapphagintaw iran na madakl a khailay tano a warna a pizoson ko bontal o kapphagingd iran, malagid so sii ron ko manga ingd a Muslim a siran i makakakapt ko parintawon, antaa ka sii ko manga Muslim a mipananagi ko manga ingd a kna a Muslim (Muslim Minorities). Sa giyankanan a manga Muslim a mipananagi a maito i bilangan na madodowa pn soko so bontal iran. paganay ron na so Muslim a maito i bilangan a mababaling ko ingd a siran indadaklon a di so manga taw a kna a Muslim, giyanan so manga Muslim a pakaasal a rk iran so ingd ogaid na kiyapangondatoan siran o parinta a salakaw sa tgl kiran. Ika dowa na so Muslim a mipananagi a miyaling ko manga ingd a kna a Islam ago kna o ba siran \on asal a

pphagingd, ka ba siranon dn miyanagi ogaid na miyakaadn siranon sa katitimo a maggdam iranon a adn a kaphagingd iran a gii ranon manggalbk so agama iran.

Manga oripn o Allāh, so manga Muslim a matatago siran ko ingd iran a makambibisa ogaid na daa parinta iran a Islam a aya giindato, na aya btad iran, na datar siran bo o maaagaw o isa ka pndato sabap sa so parinta a giimangondato na parinta a kna a Islam a giyai i btad o manga ingd a Muslim sa doniya a manga 57 a kadakl iyan a ingd iran a giyanan so pthawagn a manga ingd a somisirong ko opakat a Islamic Conference.

Giyankaya a manga ingd na mbidabida so bontal so kapphagingd iran na adnoto a so pagtaw na mala a kamamaradika iyan ko kipphagintawn iyan ko Islam, ogaid na daa kapaar iyan ko kanggoverno ka adnoto a so kadato na igagakd a isa ka loks ko manga Muslim sa siran bo. Ogaid na ipkhokom iran ko pagtaw so Islam, ka aniran mabaloy a okit a mabagr ko kipapaarn iran ko pagtaw, ogaid na lomiliyo siran sankoto a kokoman a ipkhokom ko kalankapan a pagtaw sa di siran khailatan o kitab ago di siran khaizaan ka maporo siran a di so kitab, a giyanan i mapayag a makikilala a kandato a bithowan sa Malakiyyah (Kingdom).

Adn pman a manga ingd a Muslim a aya dn a miyangondatoon na so kandato a Democrasiya ko atoran iyan a Barlaman (Parliamentary) a datar a Misir, Pakistan, Iraq, Malaysia, Indonesia ago so manga pd a Ingd. Sa giyankai a manga Ingd na aya bo a kandadatoanon o Shariah Islamiyyah na so pinakamasimpit ko blangan o kaoyagoyag, a so bo so kapangaroma, kathanan, kapangwaris (Code of Muslim Personal Laws), ogaid na so salakaw ron a manga kitab na palaya dn kinowa ko kitab o manosiya. So manga taw sankai a manga ingd na aya bo a kaggdama sa mabagr kiran so kay-Islami kiran na so katatago o paratiyaya ko pizakatawan a Muslim, sabap ko panamar o manga Ulama a giimanolon ko Islam, ago so manga kawasa ago so adn a manga kadato iyan a matatagoon so paratiyaya ko Islam. So pman so Parinta na daa mala a awid a akal iyan ko Islam, mapiya pn adn a mattndo a pangadapan ko parinta a datar o Ministry of Awqaf ogaid na daa pamirak iyan ka maito a ipmbgay ron a omon o parinta sa aya bo a sasanaan iyan na so sadqah o manga kawasa, sa di igagatang o parinta o ba niyan pakakhawasaa ankai a pangadapan, ka katawan iyan a so kapakabagr iyan na phakaantiyor ko kadato iyan sa akira gawii.

Manga oripn o Allāh, giyankanan a manga parinta a miangaaloy sa kaporoan, na di ran dn ipagiyog o ba makatindg so parinta a Islam a tarotop, sabap sa khapokas kiran so kapaar ago so kapakadadaya ko kapzawiti ran ko kamapiyaan iran a kaatawi, sa diron pd so kalankapan a pagtaw. Giyanan i sabap a so ompongan o Al-Ikhwan Al-Muslimun a paganay a makatindg sa Misir, na phagalangan iran o ba makamoayan so galbk iyan a so kapakandod o kadato a Islam, sa apiya antonaa i okit na pagosarn o parinta sa kapadnga niyan non. Sa giyankanan a Opakat na sisiksaan iran sii sa Misir, sa Iraq, sa Jordan, sa Syria, sa Algeria, sa Tunis, sa Kuwait, go sii ko apiya andaa a Ingd ko doniya. Apiya so manga kitab a inipanorat o manga Ulama a maampil sankanan a ompongan na piyamakada iran, datar i Sayed Qutb, si Abdul Qadir Awdah, Saeid Hawwa, Saeid Sabiq, Hassan Al-Hudhaybi, ago so manga pd a tanto a madakl. Sa piyamono pn so kadaklan kiran ka an di phamondas so kapakatindg o kaphagingd a Islam ko manga Muslim.

Manga oripn o Allāh, antonaa i sabap a so manga Ingd a Islam sa doniya na makandadato siran ago manga Muslim so manga Dato iran na ino iran di maphakatindg so kaphagingd a Islam? Aya smbag na paganay ron: Na so manga Dato andadato sankai a manga Ingd na aya manga sowa iran na so manga sowa a piyamola o manga taw sa Sdpan, sa giyanan so katharo o High Commissioner a British sii sa India a: *Magadn tano sa manga taw a Isbangann i bontal ago kanditar, ogaid na Isdpann i kapamimikiran*. Ika dowa: Na giyankai a manga Ingd a Muslim na aya okit a gii ron kandatoi na okit a Democrasiya ago manga Kingdom ago manga semi-communism, ka giyai na manga Ingd a piyangondatoan a manalaingd na kagiya awaan iran na piyamola iranon so okit iran a kandato sa piyonas iranon so Islam. Na giyankai a manga taw a komakapton na siran dn i balamban o kapakamoayan o thitho a kaphagingd a Islam.

Aya ipagiyog ankaya a manga parinta ago so manga dato iyan, na pphagintaw so Muslim, sa giimanambayang, giiphowasa, giindiyakat, ago pnayk sa Haram, ago giipharangay sa mapiya ka giyanan i Islam iran. Ogaid na oba iran zambii so kaphagingd ago so kanggoverno sa Parinta a Islam na di ran ipagiyog, ka kagiya kna o ba siran manga Ulama ko agama, ago ipkhalk iran so bagr o manga Ingd sa doniya a miyangagaw sa kawali a miyamola ko atoran a Democrasiya a mapapayag sa Britain, France ago giya USA. A giyankai a manga Ingd na bisaya pman a Israel ago aso niyan a mawaraw sa kapnggarobata niyan ko Islam ago so manga Muslim.

Manga oripn o Allāh, so manga Muslim sankai a manga Ingd na gii ran mipagintaw so sabagi ko agama iran, sa daa tomitilik kiran a Parinta a ba niyan kiran phatorayin so kasisiyapa sankai a manga adat a kay-Islami, a saopak a di tarotop, liyo ron a Saudi Arabia ka adn a pangitaban iran a sosodiotn iran so kapphandoi ko pagtaw sa kasisiyapa niyan ko adat a Islam, ko kanditar ago so rinayagan, ago so kasisiyapa ko sambayang, sa giyananbo, sa di ron pd so sabala a galbk ko agama a so kapakatindg o Parinta a Islam.

Sii sankai a datarai a kaphagingd na so manga Muslim na sii kiran dn miyatimo so kapnggalbka iran ko Islam, sa o adn a pkhagdam san a rarad o Islam a malo mabagr na sabap ko panamar o manga Ulama a adn a sambatan iran ko kapphakatanoda ko pagtaw, sa mababaloy so Masjid a aya kalimodan ago so manga paganadan sa kapkhasowaa ko Islam sa so bo so saopakon a di ron pd so onayan iyan a mabagr, ka di ipagiyog o Parinta.

Samanan na giyankai a manga Ingd a pthawagn a manga Muslim Country odi na Islamic Country (OIC), na maito a kibibida iyan ko manga Ingd a Democarsiya sa Doniya a kna a Muslim, ka khapakay mambo a so Muslim on na manggalbk iyan so agama niyan a saopak sankai a manga Ingd sa makasasarigon a lawan pn ko kapakasasarig iyan ko Ingd a Muslim a lombos, ka kamamasaan anan imanto sa doniya so kabbnar iyan.

Manga oripn o Allāh, so pman so manga Muslim a mipananagi ko manga Ingd a kna a Muslim, na dowa a ropaan iyan: Paganay ron na so manga Muslim a adn a kawali ran a pakaasal a Islam, na kiyandatoan siran a manalayingd sa miyada kiran so Parinta, a datar a Mindanao, Patani, ago so manga pd a ingd sa Auropa. Sa giyankai a manga Muslim, na adn a malalamba ko manga adat iran a kay-Islami ago gii ran manggalbk so saopak ko Islam, sa aya kalilid na so kasasarabi kiran sankai a manga adat a Jahiliyyah a miyasokatiran ko kinilomamk iran ko manga taw a solda iran ko Ingd a kna a manga Muslim. Ago so rarad o sinanad a piyaganad iran ko manga paganadan a Secular, a romarabray ko manga Ingd iran. Sa giyankai a manga Ingd na adn a manga kaokhaogon a aya bantak iyan na so kapakandod iyan ko Islam sa mipagintaw niyan ko kababaloy niyan a Parinta, ogaid na tanto a malobay so bagr iran ko kassmpanga iran ko ronda o Parinta a makatitindg.

Ika dowa lompok a Muslim a mipananagi na so matatago on ko manga Ingd a kna a Islam, a aya katatago iranon na kaploba sa kaoyagan, a datar o manga Mranaw a mipapayapat sankaya a karagatan sa Visayas ago sa Luzon, ko sii ron sa Pilimpinas, ago so manga Muslim a mimbabaling sa America, Canada, Australia ago so manga ingd sa Auropa. Sa giyankaya a manga Muslim, na aya bo a gii ran kathorapisaan na di siran mapokas ko Islam ko kababaloy ran a Muslim ago so manga wata iran na masabot iran so agama sa di mabaloy a kafir, ogaid na tanto a margn so mambbtad iran, sabap ko kagiya aya dn a kalilid na di siran katitiyokopan ko kaoyagan sa apiya so panamar iran ko kapakabagr o Islam ko manga darpa iran na malombat a kaokhaog iyan ka kagiya korang so pamirak iran, ago aya kalilid na so sii ron sa Pilimpinas, na pphakasilay so sabaad a padagang igira mithaman a da dn a khalabaan iyan a dagangan a Halal sa giimakandagang sa manga rarata a dagangan a isasapar o Agama Islam.

So manga wata ankaya a manga Muslim, na so 75% ton na kiyasaraban dn o sarowang ago so rarad o paparangayan o Ingd a katatagoan kiran, sa margn o ba giyankaya a sarapiyag na ba siran i khasanai ko kapagawidi ko panolon o Islam ko kapakatindg o Kaphagingd a Islam, sabap sa korang so sinanad iran ko Islam ko katatago iran sa pangayawan.

Giyankaya a pagtaw a Mranaw, na sii sa pakaasal na talayingd siran a di siran mababaya mragaragat ogaid na so kiyabinasa o kaoyagan sa Ranaw sa miyada so pphangararagon ko manga basak ago so kalopaan, sabap ko kiyakhorang o manga lopa, na miyatgl o omani isa a kapakaliyo niyan ka oba makasokat ko manga pd a Ingd sa Visayas ago sa Luzon sa kawyagan a mirn sa maratabat. Sa giyankaya a btad na daa tiyabiya iyan a Muslim a ba niyan da kapraradi, Ulama, Miakasowa sa katao sa Sdpan, Padagang, Taribasok, Patotogs na palaya dn kiyararadan. Sa giya Ingd a Ranaw na aya bo a malalamba san imanto, na so manga taw a adn a sokay niyan ko Parinta a datar o manga Guro ko manga Iskowilaan, ago so pphamanokayan ko manga pangadapan o Governo, ago so manga barapolitika a pphagosn iran so ompiya ko pagtaw.

Manga oripn o Allāh, samanaya na o dayagn tano so okitokit o Islam, sankaya a mamomondas a btad ko Ingd o manga Muslim, na aya khailay tano na so Islam, na tanto a malobay so rarad iyan ko pizakatawan a Muslim. Sabap sa kagiya daa khailay a taragombalay niyan a mabagr a khasmbag iyan ago khabolongan iyan so awid a akal o pagtaw a Muslim. Misabap san na so Muslim, na aya bo a malalamba-on na so Ingaran iyan a Muslim ago so sabaad a manga simba a gii niyan nggolawlaan, sa rarad o pkhasokat iyan a manga ndaowan o manga Ulama ago so manga taw a pphanolon ko Islam, mlagid o maka-aatod antaa ka di, asar ka giimatharo a Islam, na ptharimaan dn o sabagi. Sa giyankai a masa na masa a miyapayagon so kapamagulama a apiya so di Ulama na miyagingaran sa Ulama ka adn mambo a antap iyan odi na mookit sa di niyan sasabotn i ptharoon a Ulama, sa miyakadakl dn so manga bid'ah ko Agama a giinggalbkn o pagtaw ago so manga taw a gimamagulama.

Manga oripn o Allāh, aya kasasabapan sankai a bontal ago kalolobayi ko manga Muslim, na so kigagadong o kapagolowan a mawontol, sa taman sa di makatoon so manga Muslim sa Olowan a Mawontol a khaompiyaan iyan so btad na giyanan dn i masosowa ankai a pagtaw. Langowan a kaphagingd a mabibinasa na aya kapkhaompiyai ron na adn a pphakagmaw a mangompiya i galbk, a giyankanan a mangompiya i galbk, na skaniyan i phakaadn sankanan a kapagolowan a kawontol a zangann iyan so kaompiyai ko manga binasa o kaphagingd. Sa so kakhatoona san na romasay anan o langowan o pagtaw sa siran i makaphloba san, odi na khaadn iran opama o di makamomoayan. Sa so miyamakasowa sa katao ago so manga Ulama na mala a sangan iran ko kapnggonana-owa ko pagtaw sa kaadn ankaya a lompokan a pnggalbk ko kawompiyai ko Btad.

Giyankanan a inaloy tano a kapagolowan na kna o ba giyanan so kapamolitika sa Ranaw, ka aya mataan na kapagolowan anan a tharimaan o pagtaw a aya pagonotan so sogoan iyan, sa mapiya so manga barapolitika na makapphasiyonot siranon amay ka makamoayan ka pagonot siran ko dgan amay ka di siranon mangonot. Sa giyanan i kakhaadn o kaompiya a maphakamoayan iyan so Kaphagingd a Islam.

Giyankai a kaphagosaya tano ko manga awid a akal na adn a pphakaiza o ino lankap a kapmbgay tano sa manga pamikiran a giya dn a doniya o Islam na aya tano rarankapan? Go ino di thinsa so awida akal sa Ranaw odi na sii bo sa Pilimpinas? Aya smbag na giyankai a awida akal o Muslim na isaisa ko kadandan o doniya, sa odi tano sabota so awida akal o Muslim sa Africa antaa ka sa Asia odi na sa Aurupa, na di tano khasabot so awida akal tano ka isaisa dn so awida akal o Muslim sa doniya. Di tano mapakapmblablag, ka daa rarad iyan ago di niyan khatabal so awid a akal, ogaid na so kapnggalbk ko kaphangompiya na mattndo a khaona so manga Ingd tano ogaid na kailangan a palaya dn masosoriman so gdamn a pmbolongan, ka an mapiya a kapkhitadi o bolong iyan.

Odi anan masowa na mapmbasa so pananaroon o manga Arab a miyakaolad so phanapian san ko taw a pphanapi na di niyan khaankosan, ka o makatapi ko sabala a katampar na kaoto dn so brit iyan a miyakadakl ko sabala a katampar.

Manga oripn o Allāh, so okitokit o Islam, na tarotop a rarankomn iyan so langowan a katampar ko kaphagingd sa daa ibabagak iyanon. Inator iyan so btad o sakataw a Muslim, ago so

btad a sagorompong a Muslim a pphagingd, ago so Parinta a Islam. Sa da a khaadn roo a manosiya a ba niyan di makowa so kabnar iyan, ka kaphagingd anan a isaisa i kagdam a datar o satiman a lawas sabap sa Isaisa i Tuhan a pzimbaan, Isaisa i Qiblat a phagadapn, go Isaisa a antap ko kibabatog sa Doniya ago sii ko Maori a Alongan. Pitharo o Nabī [s.a.w] a:

Aya ibarat o miyamaratiyaya ko gii ran kanggiginawai na datar o satiman a lawas a igira adn a miyakathalogdam ko isa a anggawta iyan na lomankap ko langowan o lawas iyan so kathoday ago so mayaw.

Kaphagingd anan a missnggay so paratobowan iyan ago so bontal iyan ago so galbk iyan, a omani isawon a taw na adn a sangan iyan ko giikanggalbk, a aya galbk iyan na so kisogoon ko mapiya ago so kisaparn ko marata. Ka Pitharo o Allah [s.w.t] a:

Siran oto so amay ka pakandatoon ami siran ko lopa na pakatindgn iran so sambayang ago ibgay ran so zakat, ago isogo iran so mapiya ago isapar iran so marata, go Rk o Allah so khabolosan o manga btad. (Al Hajj 41)

So kasogo sa mapiya ago so kasapar sa marata na giyanan i pamotosan a galbk o Muslim, ko apiya antonaa i btad iyan, ko katatarambisa niyan, ago so kadidiyamong iyan ago so kababaloy niyan a adn a Parinta niyan.

Giya pman ankai a mamomondas a kaphagingd imanto a masa na katitimo anan a aya gakot iyan na so khoyaptaan a kanggona a barandiya, sa o daa khasokat o taw ko kipthoonaan iyan ko pagari niyan a Muslim, na di niyan dn awid a akal, ka miyonot anan ko rarad o kaphagingd a Sdpan a kanggona a kapanamok, sa langowan a kaokhaog iran na sii dn makaphapasod ko kapakasokat sa tamok, sa miyada dn so kapniniyawa a kanggiginawai, ka aya dn a maliliyawaw na so n'nga ago so inam ago so kala a anogon a miyaonga niyan so kapligt ko manga taw.

Manga oripn o Allāh, so bo so paratiyaya ko Allāh [s.w.t] i makapnggolawla sa piyakammsa ko Doniya, sa o kabaya tano so kapakaadn sa bagr ago so kapakataban ko ridoay na pakabagrn tano so paratiyaya tano ko Allāh [s.w.t] a giyankanan a paratiyaya na onga o kiyapakala o sabot tano ko Islam, kna o ba onga o giikaphasiyonot ko btad a kalalayaman, aya mataan na rarad o toroan o akal o nggagaysa ko kiyapakala o sabot iyan ko Islam.

Manga oripn o Allāh, pangnin tano ko Allāh a balowin tano niyan a pd ko manga taw a pphamakin'gn iran so katharo na phagonotan iran so lbi ron a mapiya.

Wa aqūlu qawlī hādjā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli djambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.

DOWAA KO IKA DOWA A KHUTBAH

Manga oripn o Allāh, mangndod tano ko Allāh ago magapas tano ron sa mamangni tano ron sa rila.

Ya **Allāh**, mapapadalm kami imanto sa ngkai a walay ngka sa pantag sa giiami rka kazoasoata na rilai kami ngka ago rila ingka so manga loks ami ago rila ingka so kadandan o manga muslim so miyamatay kiran ago so oyagoyag kiran,

Ya **Allāh**, pakabagr agka so paratiyaya mi rka ago ompiya ngka so btad ami sa baloy angka so imanto ami a mapiya a di so kagai ami, na so mapita ami na mapiya a di so imanto ami,

Ya **Allāh**, kalimoon ka mingka ago lindinga kami ngka sa awata kamingka ko manga sakit ago piya angka so pphangasasakit rkami, ago pakabayad angka so makambabayadan rkami, na pakakhawasa angka so manga mrmr rkami, na pakandiyakat angka so manga kawasa rkami, na timo angka so kasasagomparak ami, na bagr angka so malobay rkami, na ayon ingka so manga dato ami sa aya manggalbk iran na so kamapiyaan ami ago so Islam,

Ya **Allāh**, pakadaag angka so ronda o **Islam** sa madaag ami so manga ridoay o agama ngka sa tatap angka so manga palo ami sa maydan ago bgan ka rkami a limo a makapagintaw kami ko agama ngka ago mapakatindg ami so parinta Islamiyyah ko manga poso ami a go sii ko manga ingd ami.

Ya **Allāh**, tabangi kami ngka ko kaptadmi ami rka ago so kapiya o kapzimbaami rka, Ya Allah, pakiilayin ka rkami so bnar na dograan ka rkami so kaonoti ami ron, na pakikilalan ka rkami so batal, na dograan ka rkami so kapananggilai ami ron.

Ya **Allāh**, bgi kami ngka ko doniya sa mapiya ago sii ko akhirat sa mapiya ago lindinga kami ngka ko siksa ko naraka.

Ya **Allāh**, kalimoon ka so Nabi ami a Muhammad ago so manga pamiliya niyan ago so manga sahabah niyan sa kalangolangon iran, wal hamdulillahi rabbil alamin.

Agimus salah......